

899:962-1

წ - 211

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

თამარ პატარიძე

**კაპადოკიელთა ჰექსემერონული ეგზეგეტიკა
ძველ ქართულ სასულიერო მწერლობაში**

10.01.01. – ქართული ლიტერატურა

ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის
სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად წარმოდგენილი
დისერტაციის

ავტორეფერატი

თბილისი
2004

ნაშრომი შესრულებულია ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ძველი ქართული
ლიტერატურის კათედრაზე

სამეცნიერო ხელმძღვანელი **ხინთიბიძე ელგუჯა**
ფილოლოგიის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი
(10.01.01)

ოფიციალური ოპონენტები: 1. კიკნაძე მურაბ
ფილოლოგიის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი
(10.01.09).

2. ბეზარაშვილი ქეთევან
ფილოლოგიის მეცნიერებათა
კანდიდატი, დოც. (10.01.01)

დისერტაციის დაცვა შედგება 200 წლის „19“ „*ოქტ*“
საათზე ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის დარგის (P 10.10.
№4) სადისერტაციო საბჭოს სხდომაზე.

მისამართი: 0128, თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი №1

დისერტაციის გაცნობა შესაძლებელია თსუ სამეცნიერო
ბიბლიოთეკაში.

მისამართი: 0143 თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. №2.

ავტორეფერატი გაიგზავნა 2004 წლის „11“ „*ქ*“

სადისერტაციო საბჭოს
სწავლული მდივანი,
ფილოლოგიის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი

ე. ბაბიძე /ნ. ბაბიძე/

ნაშრომის ზოგადი დახასიათება

თემის აქტუალობა: ქრისტიანობის გავრცელებასთან ერთად
საქართველოში კაპადოკიელი მამების შრომები ინტენსიურად
ითარგმნებოდა. ასე შემოვიდა და დამკვიდრდა შეხედულებები
ქრისტიანული კოსმოგონიის, ეთიკისა და ესთეტიკის, ესქატო-
ლოგიის, ასკეტიკური მოძღვრების კარდინალური საკითხების
შესახებ. ეს სფერო დიდი ხანია მრავალმხრივი მეცნიერული
კვლევის საგანია. მაგრამ, მიუხედავად ამისა, დღემდე საგან-
გებოდ შესწავლილი არ ყოფილა კაპადოკიელთა ჰექსემერო-
ნული სწავლება, ანუ ის ეგზეგეტიკური შემკვიდრეობა, რო-
მელმაც მნიშვნელოვნად განსაზღვრა ქართული ქრისტიანული
აზროვნების განვითარების გზა და ამ თვალსაზრისით დიდი
მნიშვნელობა შეიძინა ქართული მწერლობის სპეციფიკის
ფართო სპექტრით აღქმისათვის.

ჩვენს მიერ წარმოდგენილი თემის აქტუალობას განა-
პირობებს ის გარემოებაც, რომ მეცნიერული კვლევის ამ
ეტაპზე საჭიროა ძველი ქართული მწერლობის ძეგლების შეს-
წავლა უპირატესად მასში დასმული თეოლოგიური პრობლე-
მატიკის არსის გამოჩენით და შემდეგ სწორედ ამ პოზიციიდან
ქართულ ლიტერატურასთან მიმართებების ძებნით. სწორედ
ამ კუთხით არის კვლევა წარმართული სადისერტაციო ნაშ-
რომში: შესწავლილია კაპადოკიელი მამების მიერ დასმული
ჰექსემერონული პრობლემატიკა, დანახულია მათ კონცეფცი-
ებს შორის ჩენადი პრინციპული განსხვავებანი და სწორედ
ამის შემდეგაა განხილული აღნიშნულ თავისებურებათა შე-
საძლო მიმართებები ძველი ქართული სასულიერო მწერლო-
ბის ძეგლებთან. ამ ტიპის კვლევამ შესაძლებელი გახადა
ძველი ქართული მწერლობის ძეგლების თეოლოგიური პრობ-
ლემატიკის ზოგი ასპექტის ახალი კუთხით წარმოჩენა.

კვლევის საგანი და მიზანი: სადისერტაციო ნაშრომი მიზნად
ისახავს კაპადოკიელი მამების, გრიგოლ ნოსელისა და ბასი-
ლი კესარიელის ჰექსემერონული შრომების რელიგიურ-ფი-
ლოსოფიური თემატიკის მიმოხილვას და მისი გავლენის დად-
გენას ძველ ქართულ სასულიერო მწერლობაზე. კერძოდ, შეს-